

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Shelley Read
GO AS A RIVER

Copyright © Shelley Read, 2023

International Rights Management:

Susanna Lea Associates on behalf of Spiegel & Grau, LLC

Translation Copyright © 2023 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04969-5



Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Teci
kao
reka

Šeš Rid

Prevela Aida Bajazet

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2023.

*Za Ričarda i Ketrin, moje roditelje i zvezde vodilje.
Za Ejveri i Ovena, moje večite inspiracije.
I za Erika, moje sve.*

*Postoji trenutak kada šumama, morima,
planinama i svetu kažete: Sada sam spreman.*

Eni Dilard

Uvod

Zamislite šta sve leži na mračnom dnu jezera. Otpad donesen rekom ili bačen s brodova koji truli i s vremenom omekšava. Napućene ribe koje plivaju svojim čudnim životima, daleko od udice, krećući se i dišući ujednačeno. Zamislite jezersku travu kako se njiše poput vitkih, zapostavljenih, neprimećenih žena. Stanite na obalu jezera i pustite da vam talasi zapljusnu vrhove cipela i zamislite koliko ste blizu ovom tihom i čudnom svetu izvan domašaja svetlosti, toplote i zvuka, kao na Mesecu.

I moj dom je na dnu tog jezera. Naša farma leži tamo prekrivena muljem i njene ostatke nemoguće je razlikovati od olupine broda. Vitke pastrmke plivaju ostacima moje spavaće sobe i kroz salon u kom se nedeljom okupljala moja porodica. Naše štale, svinjci i jasje trule. Zapetljana bodljikava žica rđa. Nekada plodna zemlja kiseli se u sopstvenoj beskorisnosti.

Stvaranje veštačkog jezera Blu Mesa u istorijskim će knjigama verovatno biti opisano kao herojski poduhvat i deo grandiozne vizije kojom je dragocena voda iz pritoka reke Kolorado preusmerena ka suvom jugozapadu. Dobre namere možda jesu zaustavile nekada divlju reku Ganison i prisilile je da postane jezero, ali ja poznajem i drugu stranu te priče.

Nekada sam stajala do kolena u ovom delu reke, koja je tada penušavo i brzo proticala kroz dolinu mog rođenja, iznad koje se izdiže usamljena Velika plava divljina. U dušu sam poznavala gradić Ajolu koji se svakog jutra budio uz mirisne doručke i užurbane

farme i rančeve, i podizao pospane oči ka izlazećem suncu, koje bi prvo obasjalo istočnu stranu Glavne ulice, lagano se pomerajući ka centru grada, preko pruge i školskog dvorišta, da bi na kraju „zapalilo“ okrugli crkveni prozorčić ukrašen crveno-plavim vitražom. Merila sam život po zvižduku voza u 9.22, 2.05, 5.47. Poznavala sam sve prečice i ljude u gradu, kao i najstarije čvornato drvo koje je rađalo najslađe breskve u voćnjaku moje porodice. I poznavala sam, možda više od većine, tugu ovog mesta.

Dobre namere preselile su i gradsko groblje visoko na brdo – iskreno se nadam da je svaki nadgrobni spomenik mojih predaka dobro uparen s odgovarajućim ostacima – ono i dalje stoji iza bele gvozdene ograde, sada savijene i polegle pod težinom snega. Inače, te iste dobre namere, potopile su čitav grad, Ajolu u Koloradu.

Zamislite jedan tih i zaboravljen grad kako se raspada na dnu plavog jezera, koje je nekad bilo reka. Ako vas to navede da se zapitate mogu li bujice i poplave da isperu i progutaju radosti i patnje ovog mesta, reći ću vam da ne mogu. Pejzaži naše mladosti, zajedno s pričama iz detinjstva, lepim i ružnim, oblikuju nas i stvaraju ono što smo danas.

PRVI DEO
1948-1955.

Prvo poglavlje

1948.

Delovao je prilično neugledno.

Bar na prvi pogled.

„Izvinite“, obratio mi se taj mladić, dodirnuvši prljavim palcem i kažiprstom iskrzani obod svog crvenog kačketa. „Ovo je put do prenoćišta?“

Prosto kao pasulj. Taj štrokavi neznanac uputio mi je ovo sasvim obično pitanje u Glavnoj ulici, tek pošto sam stigla do raskrsnice sa Severnom Lorom.

Radni kombinezon i ruke bili su mu crni od uglja, a možda i od kolomasti ili slojeva prljavštine s njive. Nisam mogla da odredim jer je sve na njemu bilo tamno. Obrazi su mu bili umrljani. Preplnula koža presijavala mu se od znoja. Pramen ulepljene crne kose virio mu je ispod kačketa.

Taj jesenji dan otpočeo je sasvim uobičajeno, baš kao što su bile uobičajene ovsena kaša i pržena jaja koje sam tog jutra poslužila muškarcima za doručak. Ništa neobično nisam primetila ni dok sam se bavila kućnim poslovima, ni dok sam namirivala životinje u oborima, ni dok sam ubirala pune dve korpe kasnih bresaka po svežem jutarnjem vazduhu, kao ni dok sam obavljala dnevne dostave – vukući klimava kolica iza svog bicikla – a potom se vraćala kući da priprelim ručak. Ali s vremenom sam shvatila da se ispod

običnog često krije nešto posebno, kao što se ispod naizgled mirne površine mora krije duboki, tajanstveni svet.

„Ovo je put do svega“, odgovorila sam tom neznancu.

Nisam se trudila da budem duhovita niti da mu privučem pažnju, ali po načinu na koji je nakrivio glavu i po blagom, srdačnom osmehu, zaključila sam da ga je moj odgovor razonodio. Srce mi je brže zakucalo od tog njegovog pogleda. Još više od osmeha.

„Htela sam da kažem da je ovo mali grad“, brzo sam dodala, dajući mu time do znanja da nisam tip devojke koju momci primećuju i s kojom ćaskaju i očijukaju po uličnim ćoškovima.

Oči tog stranca bile su tamne i sjajne kao krilo gavrana. I veoma blage – to je prvo što sam uočila kad sam ih ugledala – u njima je bilo nežnosti koja kao da je izvirala iz suštine njegovog bića i prelivala se kroz njegove oči poput prepunjenog vrela. Proučavao me je sasvim kratko, i dalje se smeškajući, onda je ponovo povukao obod kačketa ka čelu i nastavio da korača ka Danlapovom svratištu, na samom kraju Glavne ulice.

Nisam ga slagala kad sam mu rekla da ovaj oronuli trotoar vodi do svega. Osim Danlapovog jeftinog pansiona, u Glavnoj ulici se nalaze i hotel za dobrostojeće goste, kafana za ljubitelje dobre kapljice, Džerniganova benzinska pumpa sa servisom, gvoždara, pošta, kafeterija koja uvek miriše na kafu i prženu slaninu, kao i Čapmanova bakalnica u kojoj se može kupiti sve i svašta, ali i čuti najnoviji trač.

Zapadno od svega toga – između škole koju sam nekada pohađala i bele drvene crkve u kojoj je moja, sređena i skockana porodica, sedela svake nedelje dok je majka bila živa – nalazila se visoka bandera na kojoj se uvek vijori zastava. Iza toga, Glavna ulica se naglo spušta nizbrdo, kao tačkom presečena rečenica.

Išla sam u istom smeru kao i taj neznamac – s namerom da izvučem brata iz pokeraške jazbine smeštene iza Džerniganovog servisa – ali nisam htela da mu budem preblizu. Zato sam zastala na uglu i zaštitila rukom oči od popodnevnog sunca, posmatrajući ga kako korača niz ulicu sporim, odmerenim korakom, s rukama ležerno

opuštenim niz telo i glavom blago zabačenom unazad. Prljava bela majica zategla mu se ispod tregera radnog kombinezona, pa sam mogla da primetim da je mršav, ali mišićavih ramena i ruku od teškog fizičkog rada.

Kao da je osetio moj pogled, naglo se okrenuo i uputio mi osmeh, divan i blistavobeo spram njegovog umrljanog lica. Postidela sam se jer me je uhvatio kako ga gledam. Osetih čudnu vrelinu kako mi struji niz vrat. Ponovo je navukao kačket, okrenuo se i nastavio dalje laganim korakom. Iako nisam mogla da mu vidim lice, bila sam prilično sigurna da se i dalje smeška.

Bio je to sudbinski trenutak, to sada znam. Mogla sam da se okrenem i vratim se kući da priprelim večeru; mogla sam da pustim Seta da se onako pijan sam dotetura do farme i spotakne preko vrata, pravo pred tatu i teču Oga, pa neka sam kusa ono šta je zakuvaao. Mogla sam bar da pređem na drugu stranu ulice – onda bi se tako između mene i njega našao drvored požutelih topola i poneki automobil. Ali nisam, i upravo to je sve promenilo.

Umesto toga, napravila sam jedan spor korak napred, zatim drugi, pa treći, intuitivno osećajući značaj pri svakoj svojoj odluci da podignem, ispružim i spustim stopalo na pločnik.

Sa mnom dosad niko nije razgovarao o pitanju privlačnosti između muškarca i žene. Bila sam isuviše mlada kad mi je mama umrla, pa nije stigla da mi prenese ženske tajne, međutim, sve da se to i nije dogodilo, čisto sumnjam da bi to učinila. Bila je tiha, pristojna i vrlo pobožna žena, poslušna prema okolini i u skladu sa svačijim očekivanjima. Koliko pamtim, volela je brata i mene, ali tu ljubav je ispoljavala samo unutar strogo postavljenih granica, u čijim okvirima nije bilo mesta za nežnost, već samo za kruto vaspitanje zadojeno dubokim strahom od sudnjeg dana i božje kazne. Ponekad je svoje potisnute strasti umela da ispolji gumenom mlatilicom za muve po našim leđima ili bi ih pokazala neprimetnim brisanjem suza posle večernje molitve. Ali nikada nisam videla da je poljubila ili zagrlila mog oca. Mada su moji roditelji podizali porodicu

i upravljali farmom kao pouzdani i efikasni partneri, među njima nisam uočila ljubav kakva bi trebalo da postoji između muškarca i žene. Za mene je to bila potpuno nepoznata i misteriozna teritorija.

Ali ovoga se dobro sećam: bilo mi je dvanaest godina kada sam te sumorne jesenje večeri gledala kroz prozor naše dnevne sobe. Šerif Lajl je zaustavio svoj dugački crno-beli automobil na mokrom šljunkovitom prilazu ispred naše kuće i oklevajući prišao mom ocu. Kroz maglu od sopstvenog daha na prozorskom staklu videla sam kako moj tata pada na kolena na blatnjavu zemlju. Satima pre toga sam čekala majku, rođaka Kalamusa i tetku Vivijan da se vrate iz Kanjon Sitija, gde su to jutro otišli da isporuče breskve. Otac ih je takođe čekao. Bio je toliko uznemiren njihovim kašnjenjem da je celo veče proveo grabuljajući vlažno lišće, koje bi inače ostavio da istrune preko zime. Kad je tata pao na kolena slomljen težinom šerifovih bolnih reči, moje mlado srce shvatilo je dve velike istine: da se tri člana moje porodice neće vratiti i da je moj otac jako voleo mamu. Oni nikad nisu javno pokazivali da se vole niti su mi pričali o svojoj romansi, ali tada sam shvatila da su gajili ljubav na neki svoj tihi, gotovo nevidljivi način. Iz njihovog suptilnog odnosa – i suvih, realističnih očiju mog oca, kakve je imao kada je nešto kasnije ušao u kuću da Setu i meni saopšti tužnu vest o smrti naše majke – shvatila sam da je ljubav sasvim privatna stvar koja se neguje, pa čak i oplakuje, samo između dva bića. Ona pripada samo njima i nikome drugom, kao neko tajno blago ili lični stihovi.

Osim toga, ništa drugo nisam znala o ljubavi, pogotovo ne o njenim počecima i onoj neobjašnjivoj, magnetnoj privlačnosti koju osetiš prema nekome. Nisam znala zašto neki momci mogu da prođu pored tebe a da ih i ne primetiš, dok te drugi privuku neodoljivom snagom poput sile gravitacije, i od tog trenutka, čežnja je sve što znaš.

Dok smo taj momak i ja koračali istim uzanim trotoarom u ovom istom beznačajnom gradiću u Koloradu, na razdaljini od svega nekoliko kuća, razmišljala sam o tome da smo, bez obzira

na to odakle je došao, iz kog mesta i kakvog okruženja, oboje proživeli naših sedamnaest godina – možda je on imao koju više ili manje – potpuno nesvesni postojanja onog drugog. I baš sada, iz nekog razloga, naši životi su se ukrstili na raskrsnici Glavne ulice i Severne Lore.

Srce mi je brže zakucalo kada se razdaljina između nas smanjila na samo dve ili tri kuće, zatim na jednu, i tek tada sam shvatila da je on namerno usporio korak.

Nisam znala šta da radim. Ako bih i ja usporila, znao bi da prilagođavam svoj korak njegovom i da previše pažnje poklanjam jednom strancu. Ali ako bih nastavila istim tempom, brzo bih ga sustigla, i šta onda? Ili još gore, prestigla bih ga i tada bih osetila vrelinu njegovog pogleda na svojim leđima. Sigurno bi primetio moj nespretni hod, gola kolena i iznošene kožne cipele, okraćalu bordo školsku uniformu i običnost moje ravne smeđe kose, koju nisam oprala još od nedeljne kupke.

Zato sam usporila. Kao da smo povezani nevidljivom strunom, i on je usporio. Usporih još više, na šta je i on usporio, jedva se pomerajući. A onda se odjednom zaustavio. Nemajući kud, zaustavih se i ja. I tako smo nas dvoje stajali kao dve statue nasred Glavne ulice.

Znala sam da se zaustavio iz čiste zabave. Stajala sam ukočena od straha, neodlučna i zbunjena prvim nagoveštajima čežnje. Poznavala sam tog momka tek nekoliko minuta i manje od jednog gradskog kvarta, a već mi je uzdrmao celu unutrašnjost kao što potok kotrlja oblutke po svom dnu.

Nisam čula doktorovu punačku ženu ni buku čeličnih točkova na dečjim kolicima koja je gurala, na samo nekoliko koraka iza mene. Kada se iznenada pojavila pored mene, pokušavajući da me mimoide, uplašila sam se kao veverica.

Gospođa Bernet mi se sumnjičavo osmehnula i podigla svoje tanko iščupane obrve, postavljajući mi njima neizgovoreno pitanje, a zatim je resko izgovorila: „Tori.“

Jedva sam uspela da joj pristojno klimnem glavom. Nisam čak uspela da se setim imena njenog sinčića niti sam posegnula rukom da ga pomilujem po plavoj kosici.

Onaj neznanac se pomerio u stranu da bi propustio gospođu Bernet. Kad je dodirnuo obod svog kačketa i rekao joj „gospođo“, ona ga je pošteno odmerila pogledom i neuverljivo mu se osmehnula. Zatim se okrenula ka meni i pogledala me kao da pokušava da odgonetne neku zagonetku i potom nastavila dalje.

U stvari, taj momak i ja jesmo bili neka vrsta zagonetke. Pitalica koja bi glasila: „Šta je to povezano i ima iste sudbine?“ Odgovor: „Dve marionete.“

„Viktorija“, rekao je s opuštenom prisnošću pošto se konačno okrenuo i direktno me pogledao. „Pratiš li ti mene?“ Izgleda da je došao red na njega da bude duhovit. Osmehnulo se s jednakim zadovoljstvom svojoj mudroliji kao da je pre toga mogao da čuje moju.

Ušeptrljala sam se nalik detetu uhvaćenom u krađi slatkiša pre nego što sam uspela kratko da mu odgovorim: „Ne.“

Prekrstio je svoje tamnopusute ruke i čutao. Nisam mogla da dokučim da li smišlja neko pitanje, proučava mene ili celu ovu situaciju.

Kad nisam više mogla da izdržim neprijatnu tišinu, ispravila sam se, namestila lažno odlučan izraz lica i upitala ga: „Kako ti znaš moje ime?“

„Pažljivo slušam“, rekao je. Bio je krajnje direktan, a opet nekako skroman. „Viktorija“, ponovio je sasvim sporo, očigledno uživajući u izgovaranju ovih slogova. „Ime dostojno kraljice.“

Šarm je nadvladao njegov neuredni izgled i, uprkos mojim najboljim pokušajima da ostanem ravnodušna, verovatno je shvatio da sam upravo to i pomislila. Njegove tamne oči uputile su mi poziv pre nego što je prevalio preko usana: „Htela bi da prošetáš sa mnom? Mislim, baš ovde“, pokazao je na mesto pored sebe, „na pravi način?“

Oklevala sam – da, želela sam da koračam pored njega, ali iz pristojnosti, ili možda zbog svoje iskrene tinejdžerske nespretnosti,

nisam mogla da mu udovoljim. „Ne, hvala“, rekla sam, „ne bih smela... Mislim... Čak i ne znam tvoje...“

„Zovem se Vil“, odgovorio mi je pre nego što sam dovršila rečenicu. „Wilson Mun.“ Sačekao je nekoliko trenutaka da mi njegovo ime dopre do ušiju, onda je zakoračio ka meni i ispružio mi ruku. „Drago mi je što smo se upoznali, gospođice Viktorija.“ Iznenada veoma neposredan, sačekao je da i ja zakoračim u prostor između nas i rukujem se s njim.

Neodlučna, oklevala sam, a onda sam mu se samo brzo naklonila. Ne znam ko je bio više iznenađen. Nisam se nikome naklonila još od vremena kad sam kao klinka pohađala nedeljnu školu veronauke, ali to mi je tada jedino palo na pamet zato što sam se plašila da mu dodirnem ruku. Čim sam to učinila, osećala sam se glupo i očekivala sam da će mi se on nasmejati, ali nije to učinio. Usne su mu se razvukle u širok, blistav i iskren osmeh, bez trunke ismevanja.

Kratko je klimnuo glavom, spustio ruku, ubacio je u džep svog prljavog kombinezona i ostao da stoji preda mnom.

Dok sam stajala tamo obuzeta njegovim očaravajućim pogledom, nisam mogla znati da Wilson Mun ne doživljava vreme kao većina ljudi. U stvari, nisam znala da on mnogo toga ne doživljava kao većina ljudi. On nikada ne žuri, ne meškolji se nervozno niti smatra tišinu između dvoje ljudi nelagodnim „prostorom“ za ispunjavanje razgovorom. Retko kad gleda prema budućnosti i još ređe ka prošlosti, ali zato sadašnji trenutak grabi obema rukama da bi se divio njegovim detaljima, bez kajanja i osećanja da bi nešto trebalo da bude drugačije. Naravno, dok sam tada stajala nepomično u Glavnoj ulici, nisam znala ništa od toga, kao ni to da ću jednom, kada mi to bude bilo najpotrebnije, biti prinuđena da primenim njegovu mudrost da bih preživela.

I eto, jesam, promenila sam svoj odgovor i prihvatila poziv da se tog oktobarskog popodneva prošetam Glavnom ulicom s momkom po imenu Wilson Mun, koji mi sada više nije bio stranac.

Mada se naš razgovor svodio samo na razmenu pukih učtivosti i mada je šetnja bila vrlo kratka, kada smo stigli do Danlapovog svratišta i popeli se oronulim stepenicama na verandu, ni meni ni njemu se nije rastajalo. Zadržala sam se s njim u drvenom dovratku, dok mi je srce udaralo kao ludo.

Vil nije mnogo govorio o sebi. Kada sam ga pitala da li se skraćeni oblik njegovog imena piše s jednim ili dva „l“, on je samo ležerno slegnuo ramenima i rekao: „Kako god ti želiš.“ Pa, ipak, toga dana sam saznala da je Vilson Mun radio u rudnicima uglja u Doloresu i da je odande pobegao.

„Probudio sam se i odlučio da sam dovoljno dugo boravio tamo“, rekao je. „Beži, rekao mi je unutrašnji glas. *Beži odmah.*“ Ispričao mi je da su kolica s ugljem natovarena za slanje u Durango-Silverton već bila spremna i da je, kada se oglasila zviždajka voza, rekao sebi da je to pravi trenutak za bekstvo. Znao je samo to da ti vagoni idu negde daleko od mesta gde se tada nalazio. Kad se voz lagano pokrenuo, Vil je dotrčao do zarđalih merdevina, uspentrao se uz njih i uskočio u teretni vagon pun mlakog uglja. Šef ga je ugledao i potrčao za vozom, vičući, psujući i ljutito mašući šešikom. Uskoro su i nadzornik i rudnici postali sitni u daljini, i Vilson Mun je tek tada okrenuo lice ka vetru.

„Dakle, ti uopšte nisi znao kuda ide taj voz? Niti gde ćeš završiti?“, upitala sam ga.

„Nije mi bilo važno“, odgovorio mi je. „Sva mesta su jednako dobra za život, zar ne?“

Jedino mesto koje *ja* poznajem jeste gradić Ajola i okolina duž široke, ravne doline pored reke Ganison. Ajola je varošica ušuškana u podnožju Velike plave divljine s južne strane, i planine Elk sa zapadne i severne. Mozaik farmi i rančeva prostire se kao dugačak rep duž obale reke prema istoku. Brat i ja rođeni smo u seoskoj kući koju je moj otac nasledio od svog. Oboje smo rođeni u visokom gvozdenom krevetu koji zauzima pola svetložute sobe u stražnjem delu kuće, koja je služila samo za porođaje, sve dok nam se teča

Og nije pridružio posle nesreće. Naša farma nije ništa posebno; nije čak ni naročito velika – svega devetnaest hektara, uključujući štale, kuću i kratke šljunkovite staze. Međutim, od štale do stražnje ograde, prostire se naša plantaža bresaka, jedina u okrugu Ganison u kojoj raste ovo rumeno, sočno i slatko voće. Istočnu granicu našeg imanja čine zavojite obale potoka Vilou, čija ledena voda, još uvek sveža od planinskog snega, nestrpljivo navire prema našim voćkama i natapa skromne redove krompira i luka. Otkako znam za sebe, noću me je uspavljivalo njegovo žuborenje, dok bih lagano tonula u san u velikom, bračnom krevetu u kom spavam od rođenja. Sunčeva svitanja iznad udaljene planine Tenderfut i dugi zvižduci tri voza dnevno, koji prolaze kroz depo na rubu grada, oduvek su mi služili kao najpouzdaniji satovi. Znam tačno ugao pod kojim popodnevno sunce tokom zimskih jutara upada kroz kuhinjsko prozorče i širi se preko našeg dugačkog stola od borovine. Znam i to da su šafrani i ljubičasti ljutići livadsko cveće koje se svakog proleća prvo pojavljuje na farmi, dok su vatrena trava i zlatošipka poslednje. Znam da planinske laste doleću na reku tačno u vreme kada se legu larve vodenog cveta i da baš tada planinska pastrmka najbolje grize. Znam i to da najžešće oluje, tamne i zloslutne kao đavo, gotovo uvek dolaze preko severozapadnih planinskih vrhova i da će pre nego što se nebo otvori utihnuti cvrkut ptica i graktanje gavrana i svraka.

Dakle, ne, za mene nisu sva mesta jednaka za život i baš me je zanimalo zašto ovaj momak ne zna baš ništa o domu i porodici.

„A šta je s tvojim ličnim stvarima?“, upitala sam ga, zainteresovana za život ovog lugalice.

„Isto“, rekao mi je uz širok osmeh i ležerno sleganje ramenima, kao da on zna o imovini nešto što ja ne znam, što se na kraju ispostavilo kao tačno. Naučićte me da samo život oslobođen svega osim svoje suštine može biti istinit i da, kad se sve svede na osnovno, malo toga ima značaj osim one odlučnosti da se nastavi sa životom.

Da mi je to tada rekao, ne bih mu poverovala. Ali vreme povlači svoje konce i život igra svoje igre.

Nisam mogla da smislim izgovor da uđem s njim u Danlapovansion. Čak i da nisam bila u društvu nepoznatog mladića, pristojna devojka ne ulazi u jeftino svratište bez valjanog razloga i pouzdane pratnje. Osim toga, već se približavalo vreme za večeru i morala sam obaviti neprijatan zadatak – izvući Seta iz one pokerske jazine i dovući ga kući pre nego što se tata vrati sa baliranja sena kod gospodina Mičela.

Nagovestila sam mu svoj odlazak dugim uzdahom. „Pa, dobro...“, započela sam, ali nisam se pokrenula. Očekivala sam da će on shvatiti taj znak i da će nešto preduzeti, međutim, on je samo stajao i smeškao se, povremeno gledajući u nebo kao da u beličastim oblacima piše neka tajanstvena poruka.

„Sada stvarno moram da idem“, napokon sam izgovorila. „Trebada napravim večeru i obavim još neke poslove.“

Vil je ponovo pogledao u nebo, a onda me upitao želim li da se sutradan nađemo da mu pokažem okolinu i da podelimo parče pite.

„Uostalom“, dodao je, „ti si jedina osoba koju poznajem u ovom gradiću.“

„Pa, ne poznaješ me“, rekla sam. „Ne baš mnogo.“

„Naravno da te poznajem“, rekao je i namignuo mi. „Ti si gospođica Viktorija, kraljica Ajole.“ Zatim mi se naklonio i kitnjasto zamahnuo rukom kao da stoji pred princezom, na šta sam se nasmejala. Onda se ispravio i toliko dugo me gledao da sam pomislila da ću se istopiti kao čokolada na poslednjim sunčevim zracima koji su obasjavali onaj trem. Nije izgovorio ni reč, ali ja sam se osećala kao da Vil zna nemoguće stvari o meni. Približio mi se toliko blizu da sam osetila njegov oštar i neobično privlačan miris, a onda sam nakratko utonula u njegove duboke tamne oči.

Kako neko može da proživi sedamnaest godina a da ne pomisli da ga neko poznaje? Do tada mi nije padalo na pamet da neko može da pronikne u srž stvari i tamo te pronade. Stajala sam na